

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Českých Budějovicích rozhodl samosoudkyně JUDr. Terezou Kučerovou,
ve věci

žalobce: X, narozený dne
bytem
st. příslušnost

proti
žalovanému: Ministerstvo vnitra
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 8. 2024, č. j. OAM-779/ZA-ZA11-D02-2024,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a shrnutí žaloby

1. Rozhodnutím ze dne 28. 8. 2024, č. j. OAM-779/ZA-ZA11-D02-2024 (dále jen „*napadené rozhodnutí*“), žalovaný rozhodl tak, že žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany je nepřipustná podle § 10a odst. 1 písm. b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*zákon o azylu*“). Řízení o udělení mezinárodní ochrany žalovaný podle § 25 písm. i) zákona o azylu zastavil. Současně žalovaný konstatoval, že státem příslušným k posouzení podané žádosti podle čl. 3 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (dále jen „*nařízení Dublin III*“), je Polská republika.
2. Krajskému soudu v Českých Budějovicích (dále jen „*krajský soud*“) byla dne 14. 10. 2024 doručena žaloba žalobce, podaná dne 10. 10. 2024 prostřednictvím provozovatele poštovních služeb, kterou se žalobce domáhá, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.
3. Žalobce v žalobě namítl, že v případě jeho návratu do Polské republiky by mohl být vystaven zacházení dosahujícímu úrovně ponižujícího nebo dokonce nelidského zacházení ve smyslu čl. 3 sdělení č. 209/1992 Sb., o sjednání Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a Protokolů na tuto Úmluvu navazujících (dále jen „*Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod*“), resp. čl. 4 Listiny základních práv Evropské unie (dále jen „*Listina základních práv Evropské unie*“).
4. Žalobce považuje poukázal na rozhodnutí velkého senátu Evropského soudu pro lidská práva (dále jen „*ESLP*“) ve věci Tarakhel proti Švýcarsku (stížnost č. 29217/12), týkající se vyvrátitelnosti presumpce, že přijímající země bude vždy postupovat v souladu s článkem 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Dle názoru žalobce, přestože se tento případ týkal odlišného skutkového stavu (rodina s malými dětmi, která měla být přemístěna do Itálie), je některé obecnější závěry ESLP potřeba zohlednit i v jeho případě. S odkazem na toto rozhodnutí žalobce namítl, že v jeho věci nedošlo k důkladnému individuálnímu posouzení žádosti, když napadené rozhodnutí je zcela nedostatečné z hlediska odůvodnění neexistence systematických nedostatků polského azylového systému.
5. Stran těchto nedostatků žalobce odkázal na zprávu organizace AIDA – The Asylum Information Database (dále jen „*AIDA*“) zkoumající polský azylový systém za rok 2020, čerpající ze zprávy Úřadu vysokého komisaře OSN pro lidská práva, který zaznamenal nezákonné zajištění dublinských navrátilců a četné procesní nedostatky během transferu rodiny do Polska.
6. Dále žalobce odkázal na dvě rozhodnutí německých soudů, které zabránily transferu žadatelů o azyl z Německa do Polska, z důvodu vysokého rizika umístění do detence, kde mohli být vystaveni nelidskému a ponižujícímu zacházení. Na obě rozhodnutí je upozorňováno v dokumentu „Input by civil society organisations to the Asylum Report 2023“. Jedná se o rozsudek ze dne

5. 9. 2022, kterým správní soud v německém Mindenu zamítl předání skupiny žadatelů o azyl do Polska, a to vzhledem k nedostatkům v systému přijímání uprchlíků, kdy navrátilci do Polska by mohli být vystaveni nelidskému nebo ponižujícímu zacházení. Podobné odůvodnění dle žalobce uvedl i správní soud v německém Hannoveru v rozsudku ze dne 7. 10. 2022, kde se zabýval podmínkami ve střežených střediscích pro cizince a téměř automatickým detenčním zadržením. V tomto rozhodnutí soud vycházel zejména ze zprávy „The Asylum Information Database (AIDA) Poland: Country Report“ (dle žalobce za rok „202“, žalobce měl zřejmě na mysli za rok 2021 – pozn. krajského soudu), když žalobce vyzdvihl zde uvedené závěry, dle kterých existují obavy, že zajištění není používáno jako krajní opatření a je často uplatňováno nebo prodlužováno automaticky.
7. V souvislosti s neoprávněným užíváním detenčního zajištění žadatelů o mezinárodní ochranu v Polsku, resp. nevyhovujícími podmínkami tohoto zajištění, žalobce odkázal též na internetový článek týkající se skutečnosti, že cizinci mají být umisťováni do detenčního zařízení již v případě pouhého rizika nedodržování pravidel pobytu cizincem. Současně odkázal na zprávu organizace „The Halina Niec Aid Center“ týkající se zvyšující se četnosti případů detenčního zadržení žadatelů o azyl.
8. Žalobce dále uvedl, že kromě prakticky automatického umisťování žadatelů o mezinárodní ochranu do detencí je detenční zajištění v rozporu s mezinárodními lidskoprávními standardy i z hlediska podmínek, v nichž zde zajištěné osoby žijí. V této souvislosti odkázal na dopis polského ombudsmana (na který měl odkazovat soud v německém Hannoveru ve svém ve výše zmíněném rozhodnutí – pozn. krajského soudu), dle kterého ubytování v detenčních zařízeních pro žadatele o azyl v Polsku není v souladu se standardy lidských práv a představuje nelidské a ponižující zacházení. V dopise z ledna 2022 polský ombudsman výslovně poukazuje na přeplněnost středisek, špatné životní a hygienické podmínky či jiné nedostatky. Dále zde polský ombudsman vyjadřuje obavy ohledně subsidiarity detenčního zajištění, kdy, navzdory existujícím alternativám, opatření ultima ratio v podobě detenčního zajištění má být ukládáno v obecných případech. Rovněž zde polský ombudsman upozorňuje na nedostatečné podmínky v polských detenčních centrech stran psychologické a lékařské péče či rozvádí svá zjištění z šetření v polských detenčních centrech, kdy i na tyto závěry žalobce odkazuje.
9. Žalobce namítl, že žalovaný v napadeném rozhodnutí provádí posouzení polského azylového systému na základě jediné zprávy OAMP – „Informace OAMP Polsko, Azylový systém: řízení o mezinárodní ochraně, pobytová střediska a dublinský systém ze dne 24. 5. 2023“. V této souvislosti žalobce zmínil, že zpráva je v podstatě rok a půl stará a tedy neaktuální. Zároveň dle žalobce zpráva nezkoumá reálné podmínky v polských azylových zařízeních nebo podmínky pro tzv. Dublinské navrátilce, ale pouze popisuje zákonné nastavení azylového procesu.
10. V této souvislosti žalobce odkázal na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 6. 2022, č. j. 1 Azs 77/2022-18, a ze dne 16. 9. 2019, č. j. 5 Azs 252/2019-41, týkající se dostatečnosti posouzení případných nedostatků azylového systému pouze na základě zprávy Informace OAMP k Polsku a toho, jakým způsobem se má krajský soud v případě namítaných

nedostatků posouzení azylového systému příslušným správním orgánem vypořádat s důkazními návrhy žalobce.

11. Žalobce tvrdí, že odůvodnění žalovaného je nejen zcela obecné, ale obsahuje i nepravdivé informace. Žalobce nesouhlasí s tvrzením, že ze strany Evropského soudu pro lidská práva ve Štrasburku nebylo vydáno žádné závazné rozhodnutí pro členské státy, které by deklarovalo systematické nedostatky řízení. V této souvislosti žalobce zmínil rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva ze dne 23. 7. 2020 ve věci „*M.K. a ostatní proti Polsku*“. Dále žalobce nesouhlasí s tvrzením, že žádné stanovisko nevydal ani Úřad Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky, když odkázal na apel Úřadu vysokého komisaře pro uprchlíky vydaný v červenci 2020 vůči státním orgánům Polska, aby umožnily žadatelům o azyl řádný přístup do azylového řízení.
12. Žalobce rovněž nesouhlasí též s tvrzením žalovaného, že „*skutečnost, že v Polské republice ročně požádají o udělení mezinárodní ochrany tisíce uprchlíků, svědčí dle správního orgánu o neexistenci obav uprchlíků z tamního azylového systému*“, když dle žalobce nevypovídá o reálném fungování azylového systému. V této souvislosti žalobce odkázal na rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 21. 9. 2020, č. j. 41 Az 21/2020-83, kde soud reagoval na podobné vyjádření ohledně nedostatků v azylovém řízení Španělské republiky.
13. Žalobce dále uvedl, že Polsko zaznamenalo od jara 2021 razantní nárůst příchozích žadatelů o azyl, a to takový, že se hovořilo o „migrační krizi“. Dle organizace AIDA se od poloviny roku 2021 měl výrazně zvýšit počet žadatelů o azyl a migrantů příchozích z Běloruska do Polska, což vyústilo v tzv. vytlačování, tedy okamžité vrácení těch osob, kterým se podařilo překročit polsko-běloruskou hranici, zpět do Běloruska.
14. Žalobce namítl také to, že přestože by nebyl po případném transferu do Polska předmětem praxe vytlačování, tyto skutečnosti poukazují na celkovou dysfunkčnost polského azylového systému, který není schopen migrační příliv zvládat. K tomu žalobce odkázal na údaje svědčící o zvyšujícím se počtu žádostí o mezinárodní ochranu v Polsku. Z těchto údajů žalobce dovozuje, že Polský azylový systém v současnosti v důsledku krize na polsko-běloruských hranicích a války na Ukrajině čelí přetížení, které může mít i vliv na podmínky v azylových centrech a celkové kapacity pro zpracování žádostí o mezinárodní ochranu. Žalovanému žalobce v této souvislosti vytýká, že se v napadeném rozhodnutí s těmito skutečnostmi nijak nevypořádává. Odkazuje přitom na závěry uvedené v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 4. 2023, č. j. 4 Azs 107/2023-38, kde se soud zabýval podobným případem žalobkyně, jež měla být předána do Polska na základě nařízení Dublin III.
15. Závěrem žalobce citoval znění čl. 3 odst. 2 druhého pododstavce nařízení Dublin III, z něhož dovozuje, že k jeho aplikaci postačí domněnka systematických nedostatků, pokud je založená na existenci závažných důvodů. Žalobce je přesvědčen, že tyto důvody prokázal svými žalobními tvrzeními, když současně namítá, že žalovaný v tomto ohledu provedl dokazování ve zcela nedostatečném rozsahu. Zároveň žalobce konstatoval, že průběh azylového řízení v Polsku naplňuje obavy v souladu s čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III. Konečně žalobce shrnul, že napadené rozhodnutí považuje za nezákonné a nepřezkoumatelné pro nedostatek odůvodnění, neboť žalovaný vychází pouze z jediné zprávy, jež se nevěnuje aktuálnímu a reálnému stavu polského azylového systému. Na jejím

základě žalovaný nemohl spolehlivě vyloučit, že v případě transferu žalobce do Polska nebude vystaven nelidskému či ponižujícímu zacházení, když z dostupných zpráv riziko takového zacházení hrozí.

16. Součástí žaloby byla též žádost o přiznání odkladného účinku žalobě. O této žádosti krajský soud nerozhodoval, neboť o žalobě rozhodl bez zbytečného odkladu po učinění nezbytných úkonů v řízení.

II. Shrnutí vyjádření žalovaného

17. Žalovaný v rámci svého vyjádření k žalobě uvedl, že jeho rozhodnutí je založeno na správném posouzení skutkového stavu, který byl ve správním řízení dostatečně zjištěn, a který svým rozsahem odpovídá předpokladům nezbytným pro vydání rozhodnutí. Je přesvědčen, že přijaté řešení odpovídá konkrétním okolnostem daného případu a je patřičným způsobem odůvodněno.
18. Dále žalovaný citoval čl. 12 odst. 1 a 2 nařízení Dublin III, když v souvislosti s tím konstatoval, že na základě informací z CIS žalobci bylo vydáno polské povolení k pobytu platné do dne 2. 11. 2025. V případě žalobce je tak nezbytné aplikovat kritérium dané čl. 12 nařízení Dublin III. S ohledem na tyto skutečnosti žalovaný požádal dne 24. 6. 2024 Polskou republiku o převzetí příslušnosti k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu, kterou žalobce podal v České republice (dále jen „ČR“). Dne 8. 7. 2024 obdržel žalovaný informaci, že Polská republika uznala svou příslušnost k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu žalobce.
19. Žalovaný proto považuje napadené rozhodnutí za zákonné, přezkoumatelné, vycházející z dostatečně zjištěného stavu věci a respektující ustálenou judikaturu. Žalobní argumentace dle žalovaného není způsobilá zpochybnit důvodnost rozhodnutí.

III. Právní hodnocení krajského soudu

20. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 1, 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s. ř. s.“) podle skutkového a právního stavu zjištěného s přihlédnutím k čl. 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013, o společných řízeních pro přiznávání a odnímání mezinárodní ochrany ke dni vydání rozhodnutí soudu. Ve věci bylo rozhodnuto bez nařízeného jednání, neboť pro takový postup byly splněny podmínky § 51 odst. 1 s. ř. s.
21. Žaloba není důvodná.
22. Stěžejní žalobní námitku v projednávané věci představuje tvrzení žalobce, že v Polské republice dochází k systematickým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a o podmínky přijetí žadatelů v daném státě. Tyto nedostatky by v případě návratu žalobce do Polské republiky mohly vést k tomu, že by byl vystaven zacházení dosahujícímu úrovně ponižujícího nebo dokonce nelidského zacházení ve smyslu čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, resp. čl. 4 Listiny základních práv Evropské unie. Žalovaný se dle žalobce měl touto otázkou v napadeném rozhodnutí podrobněji zabývat.

23. Podle čl. 3 odst. 1 věty druhé nařízení Dublin III členské státy „[p]osuzují jakoukoli žádost o mezinárodní ochranu učiněnou státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti na území kteréhokoli z nich, včetně na hranicích nebo v tranzitním prostoru. Žádost posuzuje jediný členský stát, který je příslušný podle kritérií stanovených v kapitole III.“.
24. Podle čl. 3 odst. 2 věty první nařízení Dublin III platí, že „[p]okud nemůže být na základě kritérií vyjmenovaných v tomto nařízení určen příslušný členský stát, je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný první členský stát, ve kterém byla žádost podána.“ Podle čl. 3 odst. 2 druhého pododstavce nařízení Dublin III pak platí, že „[n]ení-li možné přemístit žadatele do členského státu, který byl primárně určen jako příslušný, protože existují závažné důvody se domnívat, že dochází k systematickým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a o podmínky přijetí žadatelů v daném členském státě, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu článku 4 Listiny základních práv Evropské unie, členský stát, který vede řízení o určení příslušného členského státu, pokračuje v posuzování kritérií stanovených v kapitole III, aby zjistil, jestli nemůže být určen jako příslušný jiný členský stát“, přičemž třetí pododstavec dále stanoví, že „[p]okud podle tohoto odstavce nelze provést přemístění do žádného členského státu určeného na základě kritérií stanovených v kapitole III ani do prvního členského státu, v němž byla žádost podána, členský stát, který vede řízení o určení příslušného členského státu, se stává příslušným členským státem“.
25. Podle čl. 12 odst. 1 nařízení Dublin III platí, že „[p]okud je žadatel držitelem platného povolení k pobytu, je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný členský stát, který toto povolení vydal“. Podle odstavce 2 téhož ustanovení platí, že „[p]okud je žadatel držitelem platného víza, je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný členský stát, který toto vízum udělil, ledaže bylo vízum uděleno jménem jiného členského státu v rámci ujednání o zastupování podle článku 8 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 810/2009 ze dne 13. července 2009 o kodexu Společenství o vízech. V tom případě je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný zastupovaný členský stát.“.
26. Krajský soud konstatuje, že mezi účastníky není sporné, že žalobce požádal v ČR o mezinárodní ochranu dne 11. 6. 2024. Dále není sporné, že žalobce je držitelem polského povolení k pobytu platného do dne 2. 11. 2025. Žalovaný tedy postupoval správně, když na základě čl. 12 nařízení Dublin III rozhodl, že státem příslušným k posouzení žádosti je Polská republika. Z obsahu napadeného rozhodnutí je navíc zřejmé, že žalovaný požádal Polskou republiku dne 24. 6. 2024 o převzetí příslušnosti k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu. Dne 8. 7. 2024 obdržel žalovaný informaci, že Polská republika uznala svou příslušnost k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu žalobce.
27. Krajský soud stran posouzení systematických nedostatků v Polské republice vyšel v projednávané věci z toho, že žalovaný je povinen posoudit možné systémové nedostatky azylového řízení v členském státě, do kterého má být žadatel přemístěn, a to v každém rozhodnutí o přemístění žadatele (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 2. 2015, č. j. 1 Azs 248/2014-27). Závěry o tom, zda přemístění žadatele nebrání systémové nedostatky v azylovém řízení příslušného členského státu, musí mít oporu ve zprávách o fungování azylového systému v tomto státě, případně v dalších podkladech, které budou obsaženy ve správním spise (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 1. 2017, č. j. 5 Azs 229/2016-44, publikovaný pod č. 3560/2017 Sb. NSS).

28. Napadené rozhodnutí tyto úvahy obsahuje. Žalovaný se zabýval otázkou systematických nedostatků v polském azylovém systému na stranách 4 a 5 napadeného rozhodnutí. Je zde popsáno řízení o mezinárodní ochraně v Polské republice, možnost registrace v přijímacích střediscích, nárok na ubytování v jednom z 9 pobytových středisek, postup v případě, kdy je žadatel do Polské republiky přemístěn podle nařízení Dublin III či dostupné opravné prostředky. Žalovaný v napadeném rozhodnutí rovněž konstatoval, že na úrovni Evropské unie ani Rady Evropy nebylo vydáno žádné závazné rozhodnutí, dle kterého by v Polsku existovaly systematické nedostatky, co se azylového řízení a přijímacích podmínek týče. Takové stanovisko dle něho nepřijal ani Úřad Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky. Žalovaný v napadeném rozhodnutí rovněž uvedl, že Polsko je bezpečnou zemí původu pro ČR i ostatní členské státy EU, ratifikovalo a dodržuje mezinárodní smlouvy o ochraně lidských práv a ročně zde žádají o mezinárodní ochranu tisíce uprchlíků. Podkladem k posouzení systémových nedostatků byla zejména zpráva Informace OAMP Polsko ze dne 24. 5. 2023 (dále jen „informace OAMP“), která je součástí správního spisu. Z informace OAMP k azylovému systému v Polské republice vyplývá popis průběhu řízení o mezinárodní ochraně, kompetentní orgány, právní základ azylového systému, poskytování právní pomoci žadatelům, možnost odvolání či možnost ubytování v azylových střediscích, a to včetně seznamu zdrojů těchto informací.
29. K žalobcem namítané neaktuálnosti informace OAMP krajský soud uvádí, že aktuálností použitých informací stran možných systémových nedostatků v členských státech EU se opakovaně zabýval Nejvyšší správní soud. Lze odkázat například na jeho závěry uvedené v usnesení ze dne 4. 9. 2019, č. j. 6 Azs 82/2019-25, kde Nejvyšší správní soud uvádí, že *„[k]onkrétní otázku, jak staré podklady (informace o zemi původu) lze považovat ještě za objektivní a aktuální, je třeba vždy posuzovat v závislosti na konkrétním případě, neboť jak správně konstatoval městský soud, zastaralost nelze posuzovat pouze na základě uplynutí času, ale je třeba ji posuzovat v závislosti na tom, zda nedošlo v mezidobí ke změně okolností.“* (srov. též rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 8. 8. 2017, č. j. 45 Az 21/2016-55). Informace OAMP byla vydána dne 24. 5. 2023, tj. zhruba rok před žádostí žalobce. Krajskému soudu není známo, že by od vydání informace OAMP v rámci azylového systému Polské republiky došlo k relevantním změnám, které by měly za následek nemožnost posoudit žádost žalobce o mezinárodní ochranu. Žalobce ostatně ani netvrdí, které konkrétní údaje obsažené v informaci OAMP dle jeho názoru nejsou aktuální. Žalobce měl možnost se v průběhu správního řízení s informací OAMP seznámit, vyjádřit se k ní, doplnit ji, takové doplnění žalovanému navrhnout anebo mohl sám jakýkoliv relevantní dokument či informaci předložit. Nic z toho však neučinil. Z protokolu o seznámení s podklady ze dne 13. 8. 2024, který je součástí správního spisu, vyplývá, že žalobce možnosti seznámit se s podklady využil, další podklady však nedoložil a neuvedl žádné skutečnosti nebo námitky, kterými by mohl podklady, včetně jejich aktuálnosti, zpochybnit. Tato žalobní námitka proto není důvodná.
30. Jde-li o namítané použití jediného zdroje informací, resp. nedostatečné posouzení možných systematických nedostatků polského azylového systému, Nejvyšší správní soud v mnoha svých rozhodnutích (např. ze dne 26. 5. 2016, č. j. 2 Azs 113/2016-26, ze dne 25. 5. 2017, č. j. 7 Azs 38/2017-73, či ze dne 25. 4. 2019, č. j. 7 Azs 39/2019-39), ve kterých přezkoumával hodnocení existence systémových nedostatků v Polsku, hodnotil jako dostatečné posouzení stěžovatele, který ve správních rozhodnutích otázku vypořádal obdobným způsobem jako

v nyní projednávané věci. Z rozhodovací činnosti Nejvyššího správního soudu vyplývá, že v případě dublinských přemístění bývá ve správním spise standardně založena právě pouze zpráva informace OAMP k Polsku, vycházející z více zdrojů, a že Nejvyšší správní soud ji v rámci správního řízení obecně považuje za dostatečný podklad. Uvedené závěry lze vztáhnout též na námitku žalobce, že informace OAMP „*nezkoumá reálné podmínky v polských azylových zařízeních nebo podmínky pro tzv. Dublinské navrátilce, ale pouze obecně popisuje zákonné nastavení azylového systému.*“.

31. Krajský soud si je současně vědom, že judikatura Nejvyššího správního soudu se ustálila na tom, že žalobce má možnost svými žalobními námitkami rozporovat dostatečnost podkladů použitých správním orgánem při zjišťování možných systematických nedostatků určené země příslušně k posouzení žádosti. V rozsudku ze dne 16. 9. 2019, č. j. 5 Azs 252/2019-41, Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že „*stěžovatel v žalobě výslovně namítl, že tímto dostatečným zdrojem (Informace OAMP) nebyly a uvedl konkrétní důkazy, z nichž dle něj vyplývá, že zjištění uváděná žalovaným a poté aprobovaná soudem, nejsou dostatečná, resp. jsou se zjištěními stěžovatele rozporná. Bylo proto na místě tyto rozpory o tvrzených systémových nedostacích v Polské republice v řízení před městským soudem odstranit.*“. Také v nyní projednávané věci žalobce namítá nedostatečnost informace OAMP a uvádí důkazy na podporu svých tvrzení. Ve zmíněném rozsudku Nejvyšší správní soud zároveň konstatoval, že „*soud měl proto dle § 77 odst. 2 s. ř. s. provést a doplnit dokazování, za účelem zjištění, zda skutkový stav byl správními orgány zjištěn dostatečně...Byť tedy obě strany souhlasily s rozhodnutím bez jednání, bylo na místě nařídít jednání, provést k důkazu stěžovatelem označené zdroje informací, dát možnost žalovanému se k nim vyjádřit a rozporné informace vyjasnit. Teprve poté mohl městský soud dospět k závěru, zda zdroj informací, z něhož žalovaný vycházel (tj. zpráva OAMP Polsko ze dne 8. 1. 2018) byl dostačující, jednoznačný a zda stěžovatelem v žalobě uváděné systémové nedostatky v azylovém řízení jsou ve vztahu k jeho osobě relevantní a způsobilé zpochybnit žalovaným zjištěný skutkový stav, z něhož v rozhodnutí vycházel či nikoli.*“ Ke shodným závěrům dospěl Nejvyšší správní soud i ve svém pozdějším rozhodnutí ze dne 15. 6. 2022, č. j. 7 Azs 66/2022-57, či žalobcem odkazovaném rozhodnutí ze dne 3. 6. 2022, č. j. 1 Azs 77/2022-18, kde se zabýval problematikou podobnou nyní projednávané věci.
32. Ze závěrů uvedených ve shora zmíněných rozhodnutích vyplývá, že Nejvyšší správní soud nijak nezpochybňuje domněnku existence vzájemné důvěry mezi dvěma členskými státy Evropské unie, co se azylového řízení týče, a uznává svoji starší judikaturu, která označuje Polskou republiku jako bezpečnou zemi, která respektuje lidská práva a jejíž azylový systém není stížen systematickými nedostatky. Z jeho judikatury současně plyne, že pro vyvrácení domněnky vzájemné důvěry mezi členskými státy musí žadatel uvést **hodnověrná tvrzení** o systémových nedostacích v azylovém řízení podepřená **relevantními důkazy**. **Předložené důkazy by přitom musely svědčit o tom, že v Polsku dochází k nelidskému či ponižujícímu zacházení, jak to má na mysli čl. 4 Listiny základních práv Evropské unie** (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 5. 2016, č. j. 2 Azs 113/2016-26). Jak uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 24. 9. 2020, č. j. 1 Azs 192/2020-27: „*K tomu, aby se na systémové nedostatky vztahovala působnost článku 4 Listiny základních práv EU, musí tyto dosahovat obzvláště vysoké míry závažnosti, která závisí na všech skutečnostech případu (srov. bod [91] rozsudku velkého senátu Soudního dvora Evropské unie ve věci Jawo a v něm citovanou judikaturu). Této obzvláště vysoké míry závažnosti by bylo podle Soudního dvora dosaženo, pokud by se osoba, která je zcela závislá na veřejné podpoře, v důsledku nezájmu orgánů členského státu nezávisle na své vůli a osobní*

volbě ocitla v situaci silné materiální deprivace, v níž by nemohla uspokojovat své nejzákladnější potřeby, jako je zejména potřeba se najíst, umýt a ubytovat, a kterou by bylo poškozeno její tělesné či duševní zdraví nebo v důsledku které by se ocitla v zanedbaném stavu, jenž je v rozporu s lidskou důstojností. Uvedená míra závažnosti tudíž není dána v případech, které třebaže se vyznačují značně nejistým postavením dotčené osoby či podstatným zhoršením jejích životních podmínek, neznamenají vážnou materiální deprivaci, kdy se tato osoba ocitá v natolik závažném stavu, který lze stavět na roveň nelidskému či ponižujícímu zacházení (srov. body [92] a [93] rozsudku velkého senátu Soudního dvora Evropské unie ve věci Jawo). V případě nedostatků týkajících se řízení o mezinárodní ochraně (procesních nedostatků) by se muselo jednat o nedostatky obdobné intenzity, jakou Soudní dvůr zmínil v souvislosti s životními podmínkami.“
Je proto zřejmé, že nestačí pouze namítat určité nedostatky azylového systému země příslušné posoudit žádost o mezinárodní ochranu, nýbrž tyto nedostatky musí dosahovat intenzity a rozsahu systematických nedostatků, s ohledem na které se lze důvodně obávat, že žadatel bude ohrožen nelidským či ponižujícím zacházením ve smyslu čl. 4 Listiny základních práv Evropské unie. (důraz doplněn)

33. Takové pochybnosti, které by domněnku vzájemné důvěry mezi členskými státy Evropské unie vyvrátily, v předcházejícím správním řízení, ani nyní v řízení před soudem, nevystaly. Krajský soud k předně věci odkazuje na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 5. 2023, č. j. 2 Azs 26/2023-51, v němž je mj. uvedeno, že „[t]aktéž problematikou fungování azylového systému v Polské republice se již zdejší soud opakovaně zabýval. V rozsudcích ze dne 26. 5. 2016, č. j. 2 Azs 113/2016-26, a ze dne 22. 3. 2016, č. j. 9 Azs 27/2016-37, shodně dospěl k závěru, že „Polská republika je bezpečnou zemí, která neporušuje základní lidská práva a dbá na jejich dodržování. K opačnému závěru by bylo možné dospět pouze tehdy, pokud by byl prokázán opak, k čemuž v tomto řízení nedošlo. Neexistují totiž žádné důkazy, že by v Polské republice docházelo k nelidskému či ponižujícímu zacházení, jak to má na mysli čl. 4 Listiny základních práv Evropské unie. Posouzení žádosti stěžovatelky v Polské republice nevede k vážné obavě ve smyslu čl. 3 odst. 2 věty druhé nařízení Dublin III. Přísnější přístup totiž sám o sobě ještě neznačí, že žádosti o mezinárodní ochranu nejsou dostatečně individuálně posuzovány; nelze tak přijmout jako rozhodné stěžovatelkou předložené zprávy. Za situace, kdy instituce působící v oblasti ochrany práv uprchlíků, respektive žadatelů o mezinárodní ochranu, mají dostatečné možnosti k tomu, aby stav v jednotlivých zemích monitorovaly, lze oprávněně očekávat, že by na existující vážné nedostatky upozornily. (...) Pokud žádná z těchto institucí nevydala prohlášení o systematických nedostacích polského azylového řízení nebo tamních přijímacích podmínek, nelze k takovému závěru dospět pouze na základě informací, že v Polsku je mezinárodní ochrana přiznávána v menším procentu případů než v některých jiných členských státech (srov. usnesení NSS ze dne 14. 7. 2016, č. j. 2 Azs 137/2016-28; obdobně též rozsudek NSS ze dne 22. 3. 2016, č. j. 7 Azs 38/2017- 73, nebo usnesení ze dne 6. 9. 2016, č. j. 4 Azs 174/2016-24, či ze dne 17. 1. 2018, 10 Azs 340/2017-39)“. Krajský soud přitom konstatuje, že kasační stížnosti ve věcech určení Polské republiky za členský stát Evropské unie příslušný k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podanou státním příslušníkem třetí země podle nařízení Dublin III Nejvyšší správní soud v současné době, resp. v době od podání žádosti o mezinárodní ochranu žalobcem, konstantně odmítá pro jejich nepřijatelnost. Odkázat lze například na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 8. 2024, č. j. 5 Azs 89/2024-49, ze dne 21. 2. 2024, č. j. 1 Azs 187/2023-26, ze dne 22. 1. 2024, č. j. 10 Azs 313/2023-27, ze dne 20. 7. 2023, č. j. 7 Azs 77/2023-34, či také ze dne 31. 5. 2023, č. j. 2 Azs 26/2023-51. V žádném Shoda s prvopisem: J. M.

z uvedených rozhodnutí Nejvyšší správní soud nedostatky polského azylového systému neshledal. Aktuálně tak není krajskému soudu známo rozhodnutí, které by konstatovalo existenci závažných systémových nedostatků v polském azylovém systému.

34. Krajský soud rovněž zdůrazňuje, že v případě aplikace nařízení Dublin III se v řízení o mezinárodní ochraně zkoumá pouze otázka, který členský stát Evropské unie je k posouzení podané žádosti o udělení mezinárodní ochrany příslušný, k meritornímu posouzení samotné žádosti a její opodstatněnosti tak v tomto typu řízení vůbec nedochází. Důvodnost podané žádosti pak hodnotí až stát, jehož příslušnost je v tzv. dublinském řízení určena, tedy v tomto případě Polská republika. Žalovaný se proto v napadeném rozhodnutí vůbec nemusel zabývat vlastními důvody podané žádosti ani situací v zemi původu žalobce. Žalobce v rámci správního řízení ani žádné obavy ohledně přijetí zpět do Polska neuváděl. Konstatoval pouze svůj nezáměr se do Polské republiky vracet. Otázkami fungování azylového systému v Polské republice se žalovaný zabýval v napadeném rozhodnutí. Určení státu příslušného k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu není otázkou preference žadatele. Nařízení Dublin III naopak směřuje k eliminaci tzv. „*asylum shopping*“, tedy ke snaze zabránit žadatelům, aby si vybírali, kde chtějí usilovat o získání mezinárodní ochrany. V nyní projednávaném případě tedy není rozhodné, že by žalobce v ČR rád setrval, přivedl sem manželku a postavil si dům (srov. poskytnutí údajů k žádosti ze dne 14. 6. 2024, které je součástí správního spisu). Žalobce současně ve správním řízení ani nyní v rámci žaloby netvrdí žádné okolnosti, které by svědčily o tom, že má k ČR jakékoliv relevantní vazby.
35. V posuzovaném případě žalobce konkrétně v první řadě stran tvrzených systematických nedostatků obecně v žalobě odkazoval na zprávu organizace AIDA zkoumající polský azylový systém za rok 2020. Dále odkazoval na zprávu organizace AIDA za rok 2021, ze které mělo vyplývat téměř automatické zajišťování žadatelů o mezinárodní ochranu v detenčních centrech. V tomto ohledu krajský soud uvádí, že zprávy o azylovém systému jsou zpracovávány vždy v takových časových intervalech, aby svým obsahem poskytovaly aktuální informace k azylovému systému a řízení v dané zemi. Žalovaný vycházel z informace OAMP vyhotovené dne 24. 5. 2023, přičemž z uvedených zdrojů je zřejmé, že tato hojně čerpá ze zprávy organizace AIDA Polsko za květen 2023. Žalobcem odkazované zdroje jsou v porovnání s informací OAMP a údaji v ní uvedenými značně zastaralé. Žalobce současně netvrdí, jaká skutková zjištění ve vztahu k jeho osobě z těchto zdrojů informací mají vyplynout, přičemž setrval na pouhém zcela obecném konstatování, že z těchto zpráv určitý nedostatek azylového systému vyplývá. Proto se krajský soud těmito důkazními návrhy dále nezabýval a dokazování těmito zprávami neprováděl.
36. Za neaktuální krajský soud považuje rovněž žalobcem odkazovaná rozhodnutí německých soudů, konkrétně rozsudky soudu v německém Mindenu ze dne 5. 9. 2022 a soudu v německém Hannoveru ze dne 7. 10. 2022. Uvedená rozhodnutí žalobce k podané žalobě nepřipojil, v žalobě blíže nespecifikuje skutkový děj ani právní posouzení tamním soudem. V této souvislosti žalobce rovněž uvedl pouze internetový odkaz, patrně na zprávu „*Asylum report 2023*“, kterou krajský soud dohledal na webové stránce: <https://euaa.europa.eu/asylum-report-2023>. Krajský soud konstatuje, že i tato žalobcem odkazovaná rozhodnutí cizozemských soudů jsou s ohledem na rychle se měnící situaci stran polského azylového systému v době války na Ukrajině již v jeho případě neaktuální. Co se

týče odkazované zprávy „*Asylum report 2023*“, žalobce žádným způsobem netvrdí, jaká skutková zjištění mají pro jeho věc z této anglicky psané zprávy plynout. Současně se rovněž jedná o dokument z roku 2022, který je v porovnání s informací OAMP již neaktuální. Ani zde pak žalobce neuvádí, jakým způsobem se závěry uvedených rozhodnutí soudů či odkazované zprávy dotýkají konkrétně jeho osoby v případě přemístění do Polské republiky. Shora uvedené lze vztáhnout rovněž na žalobcem zmiňovaný „dopis polského ombudsmana z ledna 2022“. Krajský soud žádným způsobem nerozporuje, že v lednu roku 2022, resp. v době tomuto měsíci předcházející, mohlo v polských detenčních zařízeních pro žadatele o azyl v Polsku docházet k nedostatkům, které mohl tamní ombudsman vyhodnotit jako nelidské a ponižující zacházení ve smyslu čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a čl. 4 Listiny základních práv Evropské unie. Tyto závěry ombudsmana pak mohl soud v německém Hannoveru vzít za podklad svého rozhodnutí ze dne 7. 10. 2022. Z ničeho však není zřejmé, proč by měl být žalobce v případě posouzení jeho žádosti o mezinárodní ochranu umisťován do detenčního zařízení. Zároveň z ničeho nevyplývá, že k uvedeným nedostatkům dochází i v dnešní době. Jak krajský soud konstatoval shora, projednávanou věc posuzuje podle skutkového a právního stavu zjištěného ke dni vydání rozhodnutí soudu (srov. čl. 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. června 2013, o společných řízeních pro přiznávání a odnímání mezinárodní ochrany). Ani tento odkaz tak pro projednávanou věc není relevantní. Ze stejných důvodů krajský soud shledává neaktuální a nerelevantní odkaz žalobce na zprávu polského ombudsmana ohledně povstání dne 25. 11. 2021, ke kterému mělo z důvodu hromadění neduhů azylového centra ve polském městě Wędrzyn (srov. odkaz v poznámce pod čarou č. 7). Soud proto neprováděl dokazování ani těmito podklady.

37. Krajský soud se dále zabýval pasáží žaloby, kde žalobce odkazuje na část internetového článku týkající se zajištění cizinců ve Střeženém centru a Detenčním centru pro cizince v Přemyšlu. Ani v tomto případě žalobce neuvádí, jaká skutková zjištění mají z tohoto odkazu pro nyní projednávanou věc vyplynout. Již z části článku uvedené žalobcem v žalobě je patrné, že je zde popisována situace, kdy měli být nejmenovaní cizinci namísto zařazení do střeženého centra umístěni v detenčním centru. Z ničeho však nevyplývá, proč by se tato situace měla týkat právě žalobce.
38. Žalobcův odkaz na zprávu organizace „The Halina Niec Legal Aid Center“ z roku 2018 nelze na projednávanou věc vztáhnout, neboť je z důvodu data vydání neaktuální. Ani v tomto případě pak žalobce neuvedl, jaká skutková zjištění pro jeho případ mají z uvedené anglicky psané zprávy vyplynout. Žalobce zmiňuje pouze „*znepokojivou tendenci častých případů detenčního zadržení v souvislosti s žadateli o azyl*“. Z uvedeného však nic nenasvědčuje obavě ve smyslu čl. 3 odst. 2 věty druhé nařízení Dublin III, resp. riziku nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu čl. 4 Listiny základních práv Evropské unie.
39. Rovněž žalobcem odkazované rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva ze dne 23. 7. 2020 ve věci „*M.K. a ostatní proti Polsku*“ či apel Úřadu vysokého komisaře OSN pro uprchlíky vůči státním orgánům Polska z července 2020 neshledal krajský soud pro projednávanou věc relevantní. Žalobci lze přisvědčit, že tvrzení žalovaného v tom směru, že „*ze strany Evropského soudu pro lidská práva ve Štrasburku či Úřadu Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky nebylo vydáno žádné relevantní rozhodnutí či stanovisko*“, je nutno korigovat, neboť je příliš obecné a nepřesné. Zmiňované rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva se věnovalo především situaci panující od června 2016 do července 2017. Žalovaný při posouzení věci vycházel z aktuálnějších podkladů. Soud k věci rovněž uvádí, že v

Shoda s prvopisem: J. M.

posuzovaných případech bylo řešeno neumožnění vstupu do azylového řízení žadatelům překračujícím polsko-běloruskou hranici. Žalobce je pozici zcela odlišné, v jeho případě nejde o nelegální přechod polsko-běloruské hranice. Z ničeho pak nevyplývá, že by ze strany příslušných polských státních orgánů nedošlo k dnešnímu dni k nápravě této vytýkané situace. Ani tyto podklady tak nejsou dle názoru krajského soudu pro projednávanou věc aktuální a nemohou indikovat, že by v Polské republice docházelo k systematickým nedostatkům relevantním z hlediska případu žalobce. Obdobnou námitkou se zabýval např. Městský soud v Praze v rozsudku ze dne 6. 9. 2023, č. j. 4 Az 17/2023-34, který neshledal důvod provést k důkazu apel Úřadu Vysokého komisaře pro uprchlíky z roku 2020, když tento apel pouze navazoval na předmětné rozhodnutí ESLP (srov. bod 37. odůvodnění).

40. Krajský soud dále uvádí, že je mu z úřední činnosti známa nepřehledná situace na bělorusko-polské státní hranici, kterou nikterak nezpochybňuje. Všechny žalobcem odkazované pasáže zpráv nezávislých organizací se týkají právě situace na hranici mezi Polskem a Běloruskem, či pokusů o její překročení, včetně praxe tzv. vytlačování. Jde však o situaci, do které se žalobce při transferu z ČR do Polska nemůže dostat, což žalobce sám v žalobě nerozporuje. Tvzení, že tato situace poukazuje na dysfunkčnost polského azylového systému, který v důsledku přetížení není schopen zvládat migrační příliv, je však ze strany žalobce dle krajského soudu ryze spekulativní a neopodstatněné. Soud tedy neprováděl dokazování ani těmito zprávami.
41. Krajský soud s ohledem na shora uvedené uzavírá, že žalobce v rámci správního řízení kromě tvrzení, že má v ČR známé, pobývá zde již delší dobu a chce zde zůstat, přičemž Polsko je pro něho cizí země, neuvedl žádné konkrétní skutečnosti poukazující na problémy v Polsku, a to i přesto, že měl možnost seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí včetně informace OAMP a na tyto odpovídajícím způsobem reagovat. Bylo tedy dostačující, pokud žalovaný rozhodl na základě těchto jemu dostupných informací. Žalovaný se situací žalobce v napadeném rozhodnutí zabýval a současně vysvětlil, jakými úvahami při rozhodování byl veden, napadené rozhodnutí popisuje okolnosti řízení o žádosti žalobce, závěry žalovaného vycházejí z obsahu spisu a jsou logicky a přesvědčivě vysvětleny. Krajský soud proto konstatuje, že napadené rozhodnutí je přezkoumatelné. Až v žalobě poukazoval stěžovatel na dokumenty nevládních organizací, které však k důkazu jako přílohu žaloby nepředložil, v rámci žalobní citace uvedl pouze odkazy na internetové články, přičemž údaje v nich obsažené byly neaktuální, resp. obsahově nerelevantní. Kromě toho žádný orgán Evropské Unie, Rady Evropy či úřad Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky nedeclaroval závažné nedostatky polského azylového systému v době pro žalobce rozhodné. Stejně tak Nejvyšší správní soud takové nedostatky v rámci svých aktuálních rozhodnutí týkajících se azylové situace v Polsku neshledal. Krajský soud proto s ohledem na shora zmíněné důvody neprovedl důkaz žalobcem navrhovanými internetovými články. Rovněž žalobcem odkazovaná rozhodnutí cizozemských soudů neshledal pro projednávanou věc relevantními.
42. Krajský soud závěrem uvádí, že napadené rozhodnutí netrpí nezákonností a je věcně správné. Je zřejmé, že žalobce se brání předání jeho osoby do Polské republiky, avšak žádné jím uvedené námitky nesvědčí o tom, že by ve Polské republice mělo docházet k systematickým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a o podmínky přijetí žadatelů v daném členském státě, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu čl. 3 nařízení Dublin III, resp. čl. 4 Listiny základních práv Evropské unie. V projednávané věci byl zcela po právu

učiněn závěr o nepřipustnosti žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany podané na území ČR ve smyslu § 10a odst. 1 písm. b) zákona o azylu, protože k posouzení této žádosti je příslušný jiný členský stát EU, a to na základě kritéria uvedeného ve čl. 12 nařízení Dublin III.

Je-li žádost o udělení mezinárodní ochrany shledána nepřipustnou, správní řízení o této žádosti se zastaví dle § 25 písm. i) zákona o azylu. Ačkoliv je řízení o takové žádosti v jednom členském státě zastaveno, nejde o rozhodnutí věcné, neboť případné právo žalobce na azyl bude posuzováno před orgány jiného příslušného státu. Závěr žalovaného, dle něhož členským státem příslušným k posouzení žádosti žalobce je Polská republika, tak krajský soud považuje za správný. Polská republika nadto svou příslušnost výslovně uznala.

IV. Závěr a náklady řízení

43. Na základě shora uvedeného dospěl krajský soud k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
44. O náhradě nákladů řízení rozhodl krajský soud podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. Žalobce neměl v řízení úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Pokud jde o procesně úspěšného žalovaného, v jeho případě nebylo prokázáno, že by mu v souvislosti s tímto řízením před soudem vznikly nezbytné náklady důvodně vynaložené nad rámec běžné úřední činnosti. Z tohoto důvodu mu krajský soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

České Budějovice 13. listopadu 2024

JUDr. Tereza Kučerová v. r.
samosoudkyně